

ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

**Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՀՐԱՄ ԻՒԶՊԱՇԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱՎԱՆԻ
ԵՒ ԳԱԼՈՒՏ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԴԻ**

1963-1964 ՏԱՐԵԾՈՉԱՆԻ

Ա. Մ Մ Ա Ն

Ամեն. Տ. Եղիշէ Ա. Արքեպոս. Տէրտէրեան,
Բարեխնամ Պատրիարք Ա. Աթոռոյ,
Հոգեշնորհ Հայրեր,
Սիրելի Ծնողներ և Յարգելի Հանդիսականներ

Գերջին քանի մը տարիներուն Ամմանի Ազգ-
Վարժարանը գտուար ըրջան մը անցուց, ու երբ
բացուցաւ նորակազմ չէնքը՝ աշակերտաւ-
թեան թիւը 190 էն իշած էր 154 ի Անցեա-
թուուարին, Երուսաղէմի Ա. Աթոռոի Պատրիար-
քութեան կարգագութեամբ կազմուցա-
կրթական յանձնախումբ մը, բաղկացեալ Տիկ-
Ա. Ասկերիշեանէ, Տիկ. Ե. Խաչիկեանէ և Օր.
Ա. Գեղութեանէ, որուն պաշտօն տրուեցաւ
Դպրոցին մասին պատրաստել մանրամասն
տեղեկագիր մը:

Երեք ամիսներ աշխատելէ վերջ, ու կա-
նոնաւոր կերպով երկու շաբաթ գասաւան-
դութիւններուն հետեւել յետոյ, Յանձնա-
խումբը պատրաստեց խամամած տեղեկագիր
մը ու զայն ներկայացուց Երուսաղէմի Պատ-
րիարքութեան, Ապրիլ 1963 ին:

Ծնորհակալիք. — Տեսչութեան և մեր ուսա-
նողութեան կողմէ խորին չնորհակալութիւն-
ներ կը յայտնենք այս առիթով այն բոլոր
ազգասէր բարերարներուն և նույիսատունե-
րուն, որոնք նիւթապէս ի բարոյապէս օժան-
դակեցին Երուսաղէմի Հայոց միակ ուսման
այս օճախին լուսաւորութեան Շնորհակալու-
թիւն նաև Ժամանակ. Վարժարանի Տեսչութեան
որ այս տարի ևս բարի եղաւ տրամադրել Վար-
ժարանին սրանը և այլ անհրաժեշտ պէտքեր:

Շնորհակալութեան մասնաւոր խօսքիք Քա-
լուստ կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան, Հառուրա-
ֆարակէօգեան Հիմնարկութեան և անոր ներ-
կայացուցիչ Օր. Լեյլա Քարակէօգեանին, Կիւլ-
լուստի կիւլպէնկեան Հաստատութեան և Ռէն-
րուային:

Երբազան Հայր, Ա. Աթոռոյս հովանաւորու-
թիւնն ու պաշտօպանութիւնը անպակաս ըլլան
մէր վրայէն, և թող Տէրը անսասան ու հաս-
տատ պահէ զայն յաւիտեան: Ճիւղն արմա-

Պատրիարքացանը ամբողջութեամբ իւրա-
ցուց Ցանձնախումբին թէլաղաք հիմնական
փոփոխութիւնները՝ կրթական, տնտեսական
և ուսուցչական մարզերուն մէջ, ու Օգոստոս
1913 ին Ցանձնախումբին անդամները նշանա-
կեց Վարժարանին նոր Տնօրիչն մարմին տեղ-
ուոյ հոգեկոր Հովի Հոգէ. Տ. Անուշաւան Վրդ.
Զողանինեանի տեսչութեամբ:

Այժմ կը ներկայացնենք մեր իննամսեայ
աշխատանքին մէկ հակիմն պատկերը:

Աշակերտութեան ընդհանուր թիւը 197 է
(100 մանչ, 97 աղջիկ): Ունեցանք 44 նոր աշա-
կերտներ:

Վարժարանիս կրթական ծրագիրը փոփո-
խութեանց ենթարկուեցաւ զանազան մար-
զերուն մէջ:

ԿրթԱկնչ. — Գրեթէ ամէն տեղ, բուլոր նա-
խակրթաբաններու ծրագիրը նոյնն է: 6-12
տարուան ըրջանի մը ընթացքին, աշակերտը
կը վարժաւի մտածելու, պարզ թուարանական
խնդիրներ լուծելու, կը ննդեմ որ անոնց
վկայականներուն և մրցանակներուն հետ
չնորհէք նաև Զեր հայրական խրառներն ու
օրհնութիւնը, որպէսզի անոնք ման հաւա-
տարիմ, ըլլան խոստիւալից զաւակներ և
պարձանք՝ Ա. Աթոռոյս և Պատրիարքութեան
կողմէ հովանաւորեալ Ա. Թարգմանչաց Երկ-
րորդական Վարժարանին:

Մատչելով ի համրոյ Զեր Ա. Աթոռ
ի սոնարհագոյն սիրով

ԴԱՆԻԵԼ ԱԲԴ. ՇԱՄԱԼԵԱՆ

Առժմ. Տեսչու

Ա. Թարգմանչաց Երկ. Վարժարանին

քին ու կը հասկնայ պարզ գաղափարներ գառառութելու ձեւը: Աշակերտը նախակրթաբանին մէջ, տակաւ առ տակաւ կ'ունենայ նոր հետաքրքրութիւններ, կը սկսի զիտել չուրջի իրերը ու դատել երկոյթները, այսինքն, ընդհանուր առմամբ, սորվելէ աւելի՝ սորվելու և հասկնաւու ձեր կը սկսի ըմբռնել:

Դժբախտաբարար, մեր աղքային վարժարանները քիչ մը ամէն տեղ այսպիսի ընդհանուր ծրագիր մը շնորհանդած լրջօրէն: Նկատի առնելով որ աշակերտութեան մեծամասնութիւնը նախակրթաբանին վերջ արհետառոր կ'ըլլար, գասաւանդուած նիւթերով ծանրաբեռնուած էր գասացուցակը, սորվէսզի տղաքառաւելագոյնը սորված մեկնէին: Այս պատճառով աշակերտները կը սորիպուէին գոնէ մինչև 15 տարեկան զպրոց մնալ: Հետեւ բարանուք գծուարութեամբ կ'ընդունուէին երկրորդական վարժարանները, ու զիտութեան և արագութեան այս գարուն ետ կը մնային քիչ մը ամէն բանի մէջ:

Խողպաշեան-Կիւլպէնկեան Վարժարանն աւայս վիճակին մէջ էր: Կային մեծ թիւով աշակերտներ սրսոց տարիքը չէր համապատասխաններ այս դասարաններուն՝ ուր կը գտնուէին: Օրինակ, Բ. դասարանին մէջ կային 1-11 տարեկան, իսկ Ե. և Զ. դասարաններուն մէջ՝ 13, 14, նոյնիսկ 15 տարեկան աշակերտներ:

Առաջին հերթին, 6 տարեկան լրացնող աշակերտները զրուեցան Ա. դասարան և ուրախ ենք որ անոնք Ա. դասարանի լաւագոյն աշակերտներն են:

Նախ, որքան կարելի էր, նախակրթաբարանին մէջ ալ բարձրացուցինք տարիքով մեծ աշակերտները, ու մինչև Դ. դասարան կանոնաւորուած է այս հարցը: Ա. դասարանին միշին տարիքը 6-7 է, Բ. դասարանինը՝ 7-8, Գ. դասարանինը՝ 8-9 և Դ. դասարանինը՝ 9-10: Արդէն Ե. և Զ. դասարաններու աշակերտները մեծամասնութեամբ պէտք եղածէն աւելի մեծ էին:

ԴԱՍԱԿԻՒԹԻՔ. — Տարիքի փափառութեանց իրը ուղղակի հետեւանք, սորիպուեցանք նաև գառագիրքերու հիմնական փոփոխութիւնները ընել: Տղոց անմատչելի ու անմարսելի դասագիրքերէն ումանք զանց առնուեցան, ու դասագիրքերը յարմարցուեցան աշակերտներու տարիքին: Այսպէսով աշակերտները հաճոյքով սորվեցան և իրացուցինք իրենց մատչելի դասագիրքերը: Թէեւ դասագիրքերը երբեմն նոյնը մնացին, բայց թէ՛ դասաւանդութիւններուն ձեւը արդիացաւ եւ թէ՛ դասերը սորվող աշակերտներուն տարիքը իջաւ:

Ուրեմն կարելի է ըստ թէ զպրոցին ուսման մակարդակը դատիրութիւն բարձրացած է:

ԴԱՍԱԿԱՆԴՐՈՒԹԻՒՆ. — Անցեալ տարի 14 նիւթերը կը դասաւանդուէին վարժարանէն ներս: Երեք լեզուով Պատմութիւն, երեք լեզուով թուարանութիւն, երեք լեզուով Գիտութիւն:

Զանց առնուեցան աւելորդ դասերը, օրինակ՝ Գրահաշիւ, Անգլերէն Դիտու. թիւն, Անգլերէն Պատմութիւն և վարի կարգերուն՝ Արաբերէն Բուարանութիւն: Անոնց տեղ զրուեցան երդ, Մարզանք, Զեռագործ և Գծագորութիւն:

Այն գասերը որ զանց առնուեցան երկրորդական Վարժարաններու նիւթեր են, իսկ թուարանութիւնը թէէն Հայերէն լեզուով, բայց կառավարութեան թուարանութեան ձրագրին համաձայն կը դասաւանդուի Վարժարանէն ներս: այնպէս մը կարգագրեցինք, որ Հայերէն լեզուով բացատրուած թուարանութիւնը կրկին բացատրուի Արաբերէն լեզուով, որպէսզի աշակերտները կարենան կառավարական բննուեցեանց արաբերէն թուարանութեան բառամմերը իւրացնել:

Դասաւանդութեանց արդի ձեւերուն ծանօթ ենք, ու վարի դասարաններուն մէջ կարելի եղածին չափ փորձեցինք որ աշակերտներ դասերը սորվին դասարանին մէջ ու պակսին տան պարտականութիւնները: Վատահ ենք որ յաջորդ տարի երրու ունենանք ուսուցչական ընտիր գրադարան մը, ուսուցչունիներ պիտի կարենան օգտուիլ ուսուր գիրքերէ, ու բերանացի գասերու և գասարանային աշխատանքներուու աւելի զարկ պիտի տան:

ՎԿԱՑԱԿԱՆ, ՄՐՑԱՆԱԿ. — Ամէն տեղ Մանկապարտէզի Վկայականը կամաց կը վերցուի զպրոցներէն: Նկատի առնելով այս պարագան, ու մանաւանդ Մաղթի Դասարանի աշակերտներուն տարիքը, այսինքն 5-6 տարեկան, զանց առնուեցաւ Մանկապարտէզի Վկայականը:

Նաև զանց առնուեցաւ նըշանաւարտ դասարանի մրցանակներու զրուեցինք, քանի որ այդ տարիքին զասերը այնքան ալ դժուար էն սրպէտք է ըլլանք մեր գովեհաններուն ու գնահատանքներուն մէջ: Սորվելու փափաքքը մրցանակով չի խթանուիր անզաման են կը ծնի մթնոլորտէն որ զպրոցինն է և ուրախ եմ որ անցեալ տարուան մեր անոյն ու ծոյլ նկատուած աշակերտները այսօր վճռած են, ի գին ամէն զոհողութեան, շարունակել իրենց ուսումք երկրորդական Վարժարանի մէջ:

Ուրեմն, առանց մեծ փառասիրութեան կրնանք յայտարարէ թէ ըլլայ տարիքով, ըլլայ կրթութեամբ, ըլլայ ուսման մակարդակով եղական-Կիւլպէնկեան Վարժարանը այսօր կը հաւասարի որ հաւասարի որ հէ պետական թէ համայնքային նախակրթաբարանի: Վատահ ենք որ եթէ ոչ այս տարի, գոնէ մէկ-երկու տարի յետոյ մեր աշակերտները բնական կերպով պիտի մանեն երկրորդական որ հէ Վարժարան առաւելագոյն 12 տարեկանին, և Արաբերէն ու Անգլերէնի կողքին՝ նաև ստացած պիտի ըլլան հայեցի կրթութիւն և գիտնան իրենց մայրենի լեզուն:

ԴՊԲՌԱԿԱՆ ԲԱՐԵՁԱՐԴՈՒՄ. — Աշակերտներու հանդիսատին ու Վարժարանին բարեգարդարդան համար ոչ մէկ ճիշ խնայութեցաւ Դրպրոցը բացուած օրն իսկ, զրան առջև էր բոլորին նոր Մերսետես պատ մը, 17:00 Յորդանանեան Տիհնար արժեքով:

Առաջ դասարաններուն մէջ զետեղուեցան վառարաններ՝ տղաքը պաշտպանելու համար ձմբան ցուրտէն: Այս առթիւ ծնողներէն Պրէ, Մարտոյեան և Պր. Յակով Միահեան նուիթեցին վառարաններ:

Ճաշարանի համար հինգ նոր սեղաններ լինուեցան, իսկ Պր. Դէորդ Տաքէսեան նուիթեց պութակալ մը:

Քաղաքապետարան մեր դիմումին վրայ, դպրոցին ճամբուն շինութեան ծախսը կ'իմանանք որ վաւերացուած է ու մեղ կը վստահեցնեն թէ մինչեւ աշուն ճամբան շինուած պիտի ըլլայ:

Մեր անձնական դիմումներուն վրայ և Հ. Բ. Միութեան Կեդրոսնական Վարչութեան անդամունի Տիկ. Մ. Յովսէքինանի շանքերով, ազնիւ բարերար մը նուիթեց 200 Տուար (70 թ. Տ. Տ.) դպրոցին հարաւային ցանկապատի շինութեան ի նպաստ:

Եսաւ գնահատելի նուէր մը ըրաւ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնը, որ մեր դիմումներուն ընդառաջելով, դպրոցին իր տարեկան 660 Տուարի (231 թ. Տիհնար) յատկացումէն դատարաւ յաւելեալ նուէր մը՝ 376 Տուար (134 թ. Տիհնար): Այս գումարը պիտի յատկացուի Մանկապատէզին խաղալիքներ, ձեռական աշխատանքներու համար պէտք եղած նիւթեզէններ, պատկերագարդ գիրքեր, գրենական պիտոյքներ և ուսուցչական փոքր բայց ընտիր գրադարան մը գնելուն Դարձեալ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնը Վարժարանին յատկացուց խմբատիպ մեքենայի մը դինը. Ժերենան արգէն գնուած է, իսկ զիրքերու և նիւթեզէններու համար վճարումներ եղած են Անգլիա:

ՊԼԵՏԾՈՒԱԿԱՆ Հիմնելու. — Այս տարի Վարժարանու այցելեց ընտրանի Հիւրերու շարք մը. Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսը, Հ. Բ. Բ. Միութեան նախագահ Տիհար Ալեքս. Մանուկեան և ազնիւ Տիկինը, և իրենց ընկերացող պատկանելի Հիւրերու խումբ մը:

Փետրուարին, Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան նախագահը և Հայկական Բաժնի նիրկայացուցիչը, իրենց տիկիններով այցելութիւն տուին: Այս առիթներով գործադրուեցան պատշաճ յայտագրեր աշակերտութեան կողմէ: Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան նախագահը և Տիհար Առողջը Կիւլպէնկեան շատ գոհ մնացին ու մասնաւորաբար շնորհաւորեցին աշխատանքը:

Դպրոցու այցելեց նաև ձանօթ դաշնականարունի Օր. Ալեսի Խշիանեան, որ նուազեց աշակերտութեան համար:

ԴՊԲՌԱԿԱՆ ԶԵՌԵԱՐԿԱՆ. — Աւրախ ենք որ մեր աշակերտներն այ զգացին տարբուած աշխատանքը ու ինքնարբուխ ճիգ մը ըրին, խանդավառութեամբ մասնակցելով ամէն ձեռնարկի:

Մ. Ծնունդի առթիւ դպրոցական փոքր հանդէս մը տեղի ունեցաւ. Հանդիսութիւններ եղան նաև Վարդանանցի և Մայրերու Օրուան առթիւ: Կատարուեցան ուսուցչական և աշակերտական պատուաներ, ինչպէս նաև ծնողական ժաղավար:

ՈՒՍՈՒՑԱԾԱԿԱՆ ԿԱԶՄ. — Այս տարի ուսուցչական կազմին մէջ եղան կարես փոփոխութիւններ: Անդինը 10 հոգինց ուսուցչական կազմ մը, բացի Մանկապարտէզի 3 օգնականներէն: Նախակրթարանի բոլոր ուսուցիչներն ալ նուազագոյն երկրորդական Վարժարանէ վկայեալներ են, երկու ուսուցչիները (մին Արար) որոնք արաբերէն լեզու կը դասաւանդեն, պետական թառչնի վկայականներ ունին: Տարիներու փորձառութեամբ ու համալսարանական վկայականներ ունեցող ուսուցչիներ կը գասաւանդեն Անգլերէն, Հայերէն և գիտական դասեր, երեսիթ մը՝ որ գոնէ Հայ դպրոցներու համար բացառիկ է:

Ենորհակալութիւն կ'ուղեմ յայտնել ուսուցչական կազմին, որ, գիտակից իր կոչումին, զոհողութեամբ ու համբերութեամբ յաւելեալ աշխատանքը սիրով տարաւ ու կարելի դարձուց նոր ծրագիրներու յաջող գործադրութիւնը:

Ամէն նոր շարժում միավերը կը ցնցէ, ու եթէ անգրագարձայ այս կրթական հարցերուն, ծնողներէ աւելի՝ հանրութիւնը լուսաբանելու միտումով էր: Կը զգանք որ մեր ծնողները, Հայու վայել ազգասիրութեամբ, իրենց զաւակները կը զրկեն ազգային վարժարան և կը վստահին մեզի: Այս կարճ ժամանակուան ընթացքին, անոնք իրենց զաւակներուն վրայ տեսան յառաջդիմութիւն և դպրոցին նկատմամբ սէր, որ կու գայ դպրոցէն ներս ստացուած հոգածութենէն: Խնողներ կօրավիդ կանգնեցան Տնօրինութեան բույր կարգադրութիւններուն և իրենց անձնական փաստերով, քննութեան թուղթերով և կանոնաւոր տետրակները տեսնելով, ուրիշները լուսարաններին: Ենորհակալ ենք մեր սիրելի աշակերտներուն ծնողներուն:

ՀԱՅԱՎԱՐԱԿԱՑՄԻՆ ՀԵՂԻՆԱՐԿԻՆ. — Ծնողներք քանի մը օրուան մէջ զպրոցիս պատի օրացոյցները սիրով սպառեցին, որոնցմէ գոյացաւ 52 թ. Տիհնար շահ մը:

Առանց գժուարութեան կըցանք համախմբել Ամմանի գերակատարներու խումբ մը, որոնք իրենց ժամանակն ու հանդիսութ զննելով, շատ յաջող կերպով նիրկայացուցին Հարութիւն Արթին Աղա: Կատակերգութիւնը: Այս առթիւ կուզեմհրապարակաւ չնորհակալութիւն յայտնել դաշնութիւն երկու մարդական Միարժեանց:

Հ. Մ. Բ. Մ. Բ. հ. Ա. Մ. Բ. կ. որոնց անդամներէն կազմուած էր թատերական այս խումբը:

ԲԱՐԵՍԱՐԱՆՆԵՐ. — Դպրոցիս բարերարներու, առաջին շարքին վրայ կու գայ Հ. Բ. Բ. Միռնինը, որ ամէն տարի 1600 Տուարի (561 Յ. Տիեզեր) կը յատկացնէ Վարժարանիս: Երգորդդ մեծ բարերար հաստատութիւնն է Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնը, որ տարեկան 600 Տուարի (231 Յ. Տիեզեր) օգնութիւն մը կ'ընէ զըպրցիս Այս տարի ստացանք յաւելի համար:

Ամմանէն կ'ուզեմ յիշել Հայ Օգնութեան Միռնինը, որ իր բարերարական հանրօգուտ աշխատանքներէն զատ, նուի կ'օգնէ զըպրցիս՝ 15 սան պահելով ու կը վճարէ 89 Յ. Տիեզերն մըն ալ՝ գիրքերու համար:

Նար: Սաներ կը պահեն նաև Տիեզին Զ. Փէլթէքեան, Պր. Ե. Փանոսեան և Պր. Բ. Խոյեան, Առէնէնէր:

Այս բարերարներէն զատ զըպրցու ինըը կը պահէ 22 սաներ (աշակերտներ՝ որոնք անկարող են իրենց թոշակները վճարելու), ամբողջական կամ մասնակի զեղչեր ընելով անոնց թոշակներէն:

ՊԻՒՏՃԱՆ. — Երաւանադէմի Պատրիարքարանին կարգադրութեամբ, զըպրցիս պիւտճան բաժնուեցաւ Ամմանի Հովուական պիւտճան և զըպրցիս անունով հաշիւ մը բացուեցաւ անգույս 0թթոման պանքին մէջ: Ստորև կու տանը ամփոփ հաշուեկշիռ մը. —

Մ Ա Խ 8 Կ

(1 Սեպտեմբր 1963 — 31 Օգոստ 1964)

	Տ. ՏԻՒԱՐ	Տ. ՏԻՒԱՐ
1. — Թոշակներէ գոյացած Հայ Օգնութեան Միռնինէն	960	1049
2. — Ծախուած գասագիրքերէ գոյացած	89	228
3. — Ինքնաշարժի գանձութեր		537
4. — Որացոյցներէ	52	
5. — Ներկայացում	53	105
6. — Կիւլպէնկեան Հիմնարկութենէն (Քրադարանի, Մանկ. խաղալիքներու, են.)		134
7. — Աշակերտներէ հաւաքուած (ճաշաբանի, վիճակացոյցի, քննութեանց, ուղարի, հանգէսի զգեստներու, են.)	35	
8. — Զանազան մանր նուէրներ	52	
9. — Երաւանադէմի Պատրիարքարանէն ստացուած դրամական ոգնութիւն (Ներառեալ՝ Հ. Բ. Բ. Մ. Բ. և Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան յատկացութիւնը)	1325	
ԸՆԴՀ. ԺՆՈՒՄ		Տ. ՏԻՒԱՐ
		3465

Ա Լ Կ

(1 Սեպտեմբր 1963 — 31 Օգոստ 1964)

	Տ. ՏԻՒԱՐ	Տ. ՏԻՒԱՐ
1. — Նորոգութիւններ		113
2. — Դասագիրքերու վճարում		288
3. — Ինքնաշարժի ծախս՝ Պէնզին	185	
4. — Երկու վարիչներու ամսականներ	63	
5. — Կիւլպէնկեան Հիմնարկութենէն Քրադարանի	319	567
6. — Խանութիւններու սումարի, հանգէսի հագուստներու, քննութեանց թուղթերու, են.	74	
7. — Զանազան մանր ծախսեր (Զուր, հեռաձայն, տպագրութիւն)	45	
8. — Ամսառուած 3 ամսականներ և ծախսեր	38	157
ԸՆԴՀ. ԳՈՒՄԱՐ		Տ. ՏԻՒԱՐ
		78
		96
		225
		1990
		800
ԸՆԴՀ. ԳՈՒՄԱՐ		Տ. ՏԻՒԱՐ
		4089

իւղպաշեան - կիւլպէնկեան վարժարանի նիւթական վիճակը յատակօրէն երեան կուդայ վերը կարդացուած հաշուեկշխռէն: Ճիշդէ որ շատ քիչ դպրոցներ նիւթապէս ինքնարաւ են, բայց հաւանաբար քիչ դպրոց կայ մեր վարժարանին պէս՝ որուն պիտանէին 78 առ հարիւրը օգնութիւն է, և որուն միայն հարիւրին 28ը կը գոյացուի գաղութէն: Վըստանէ եմ որ Ամմանի գաղութը կրնայ և պէտք է հայթայթէ դպրոցիս ծախսին գոնէ հարիւրին 3ը: Թոշակները թէն ցած են (5-12 սուկի տարեկան), սակայն կարելի չէ զանոնք բարձրացնել: Ծնողաց մեծամասնութիւնը արհետաւոր են և ունինք 23 ծնողք որ երեք և աւելի զաւակ ունին դպրոցիս ներս: Այս նիւթապէս անապահով տարրն է որ կը վճարէ գաղութէս գոյացած հարիւրէն 28ին 25ը: Տակաւին, անոնք կը վճարեն ինքնաշարժի, համազգեստի, գիրքերու ծախսերը, ու կը գնեն հանդէսներու տուներուն և օրացոյցներուն մեծամասնութիւնը:

Խսկ գաղութիս առաւելաբար բարեկեցիկ ընտանիքները կը գոհանան տարեկան 1-2 տոմսակ գնելով, փաստը՝ որ հրապարակային երկու ձեռնարկներէն գոյացած է միայն 105 Ց. Տինար, այսինքն՝ դպրոցին ծախսին հարիւրէն 3ը:

Տարիներով տառապեցանք հին դպրոցին չէնքին մէջ, բայց հիմա որ ունինք ամենագեղեցիկ պարունակութիւն մէկը, և քննադատաելի երեսիթները տակաւ կը շտկուին, բոլորս աւ պարտինք զօրավիր կանգնիլ Ազգ. Վարժարանինի թէ՛ բարոյապէս և թէ՛ մանաւանդ նիւթապէս օգնելով անոր:

Պաշտօնիս բերումով կ'ուղեմ կոչ ուղղել Ամմանի պղպայիններուն: Նախ, զրկեցէ՛ք մեր զաւակները Աղդային վարժարան ու վատահեղէք որ ապագային անոնցմով պիտի կարենաք հապարտանալ թէ՛ որպէս մարդ, թէ՛ որպէս Հայ և թէ որպէս զաւակ: Ցեսայ, ոգնե-

ցէք դպրոցիս՝ նուիրատուութիւններ ընելով և սաներ պահելով, որովհետեւ այն տղան որ կը դաստիարակուի Հայ դպրոցին ներս, այն տղան որ մանկապարտէզի սեղաններէն կը սորվի Հայերէն ազօթել, այդ տղան շահ մըն է մեր փոքր ազգին, կորուստէ փրկուած բեկոր մը, ապագայի մեր միակ յոյսը: Գուրգուրացէ՛ք մեր Ազգ. Վարժարանին վրայ ու օգնեցէ՛ք անոր, որովհետեւ հձմարիտ է այն խօսքը՝ թէ մանուկ մը կրթելը ազգ մը կրթել է: Վերջացնելէ առաջ, շնորհակալութեան պարտը մը ունինք մեր բարեխոնամ կառավարութեան, որ իր թոյլատու և հանդուրժող կեցուած բով կարելի կը գարձնէ որ ստեղծուի ազգային միջնոլորտ Հայ դպրոցին ներս:

Նաև շնորհակալ ենք Հ. Բ. Ը. Միութեան, որուն տարեկան օգնութիւնը դպրոցիս պիտանէին հարիւրէն 1ին կը հասնի: Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան ար շնորհակալ ենք իր տարեկան կրթաթոշակներուն (պիտանէին հարիւրէն () և մանաւանդ այս տարուան յաւելեալ օգնութեան համար:

Վերջապէս, մեր խորազգած շնորհակալութիւնները կը յայտնենք Երուսաղէմի Պատրիարքարանին, որ կանգնեց այս զեղեցիկ վարժարանը, գնեց դպրոցին ինքնաշարժը և կը հոգայ պիտունէին մեծագոյն մասը՝ կէսէն աւելին (հարիւրէն 52):

Մասնաւորաբար երախտապարտ ենք Ցեզար, Արքազան Պատրիարք Հայոյ, որ Հովուապետի հոգածութեամբ, մտաւորականի հասկացողութեամբ և ուսցապետի հմտութեամբ նախածեռնարկ եղաք Վարժարանիս բարեզարդման գործին և թէ՛ բարոյապէս և թէ՛ նիւթապէս զօրավիր կանգեցաք նոր Տնօրէնութեան: Ենորհակալ ենք Ցեզար Ամենապատուած ու կը վատահեցնենք որ մեր կարելին պիտի ընենք յաջորդ տարի ևս, որպէսզի Ազգ. հւղպաշեան - կիւլպէնկեան Վարժարանը արձանագրէ նորանոր յաջողութիւններ:

Մատչելով ի համբոյք Արքազնութեանդ Աշոյն

ԱՆԱՀԻՏ ԱՍԿԵՐԻՉԵԱՆ

Տնօրէնուհի

Հ. Բ. Ը. Ը. Միութեան Վարժամ իւղպաշեան Պախակրթարանի

և Գալուստ կիւլպէնկեան Մանկապարտէզի